

עין משפט ונר מצוה

- ג א מ"י פ"ג מהלכות מעשרין הלכה ד' ד ב מ"י פ"ה מהלכות פסוקים הלכה ד: ה ו מ"י פ"ה מהלכות פל' המקדש הלכה י':

פז:

מודר ורמיניהו חביתי כהן גדול בן. מהא דקאמר ר"מ ומחוק שבו מודר לחביתי כ"ג לא צעי לאקשוי דסלקא דעמך שפעמים מודר זוה ופעמים זוה: **בבמה** מחאקא אצחאות. פירש בקונטרס שמחלקה לעיסה וא"ל לומר כך דהא אמרינן לקמן (דף פח): דרביעית נמשחה שזו היה מודר לחביתי כ"ג רביעית שמן לכל חלה וחלה וקודם לישה צריך לגלות כשהוא סלת ומכל מקום לא אפשר לעשות זו טורטני דמחוקלת ומאזניס סימן קללה בסלת כמו צעיסה ומדה קטנה כל כך של א' משנים עשר צעשרון לא רזו לתקן ואפשר דקטנה כל כך גם היא אינה סימן כריכה:

מהו שיקדש קמצים בגורש שז"ו. פי' בקונט' שני קומי' לצונה בלא צויזין וקשיא דהוה ליה למימר לצונה כדחיל ועוד כיון דעס שולמן נמי צעי צויזין דנמכר כפותיו ומינא לקמן בפרק שמי הלחם (דף יז.) כפותיו אלו דצויזין היאך מיסק אדעתין למימר דקגי בלא צויזין ונראה לפרש דמיירי בקומץ של מנחה כדאמר' בפ"ק (על ג.) דמנח' שקמנה צהיכל כשרה ומיניה הא דמסיק אינו מקדש ליקרב אבל מקדש ליפסל לפי' הקונטרס ויחא דמקדש ליפסל צטנול יוס וצלינה דאי לאו שולמן לא מיפסלי דעדיין לא נמקדשה בכלי שרת כיון דלא נתנוה בצויזין אבל למאי (ס' דפרישת הא מיקמי הכי כבר נמקדשה כולה מנחה בכלי שרת ומיפסלא צטנול יוס וצלינה ויש לפרש כי יהוא דפ"ק (סו י.) גצי וז שקמץ דמקדשין ליפסל לענין דלא מניח מו חזרה מאחר שנתקדש הקומץ על השולחן: **שנתות** היו בהין. צפ' המוכר את הספינה (ב"ב דף פו:) אמרי' כדאמר רב כהנא שנתות היו צהין ה"ג שנתות היו צמדות ופירש סס רבינו שמואל דמילתא דרב כהנא צפ' שמי מדות ואינה כאן אלא משנה ע'ימה שנינו אבל צמסמת שנת פרק המזולא יין (דף פ:) גצי אנדיפי מפרש רב כהנא שנתות כדמנן שנתות היו צהין והשתא הכי קאמרינן התם כדאמר רב כהנא על מירוך אחר שנתות היו צהין הכא נמי מתוך שנתות היו צמדות:

אף

ליקרב זו אבל מקדש ליפסל: **מתני'** י'שבע מדות של לח היו במקדש הין וחצי הין ושלישית ההין ורביעית ההין לוג וחצי לוג ורביעית לוג (ו'ר' אליעזר בר ר' צדוק אומר שנתות היו בהין עד כאן לפר ועד כאן לאיל עד כאן לכבש ר"ש אומר לא היה שם הין וכי מה היה הין משמש אלא מדה יתירה של לוג ומחצה (ס' היתה שם שבה היה מודר למנחת כ"ג לוג ומחצה בבוקר לוג ומחצה בין הערבים: **גמ'** תנו רבנן שבע מדות של לח היו במקדש רביעית (ו' לוג וחצי לוג ולוג ורביעית ההין ושלישית ההין וחצי הין והין דרבי רבי יהודה רבי מאיר אומר הין וחצי הין ושלישית ההין ורביעית ההין ולוג וחצי לוג ורביעית (ו' לוג רבי שמעון אומר לא היה שם הין וכי מה היה הין משמש

זריכה ששה לוגין כדאמרינן לעיל (נא.) בשמן וייקא (ו' להסוף לה שמן: **גמ'** יד' רבי יהודה קחשיב ממטה רש"י **בת"י**

מועשרין. וי"ו שצראש דועשרון דרש: **מנקודו**. (שנא) למעט ולתקן ואזנא נא] ויהי ממעט (לרננן) מתיבה דעשרון (שלא היה) עשרונים מזומנמין (ושלא) היה סס מדה (שנן שני עשרונים: [מודר]. משמע לכתחילה (יובאן) להציא חצי עשרון חביתו: **מודר"מ** נשמע לר"מ. מחלה מילתא נמדאמר ר' מאיר עשרין דחביתין מחוק אלמא סבירא ליה דמדת חביתין צמחיקא חצי עשרון (נמין) מחוק דהא של חביתין הוא: **מודר"מ** מחוק **לרננן** נמי מחוק. (דחא) אמרי אף חביתין מודדין זו דבאה לא פליגי ר"מ ורבנן אלא צמנין עשרונים: **במה מחלקה**. שמחלקה העיסה לחלות שיהא צאה שז חלות צנבק ושז צין הערבים: **בזי**. בלא מדה: או **בכלי**. שאר מנחות דבאות עשר עשר פשיטא לן דקגי ביד לתקון דלא איכפת לן אס וז גדולה מזו כדמצינן בשלהי אלו מנחות (על ש:] כל המנחות שריצה מנחת חלתן או שמיעט ממתת חלתן כשרות חוץ מלחם הפנים וצמיחי כסן הגדול דלחם הפנים לא הימה העיסה מתחלקת דכל חלה של עשרונים היתה נולשת כל אחת בפני עצמה: **טורטני יבנים**. וכי משקולת מאזניס יבנים צעורה. וקא פריך יבנים מחי איכפת לן: **כיון דבקללא כריב**. והשיבו לחמנס צמחקל (ס' **בגורש** שלו.

השלחן אין לו מוך. אס נתן עליו שני קומי' לצונה בלא צויזין אלא הלחם: **מסו**. שיקדשו כאלו היה סס הצויזין: **דחוי** ליה. לחס חזי לשלחן קמליס לא חזי לשלחן אלא לצויזין: **והא אמר ר' יוחנן**. צפ' שמי הלחם (ו' **לדברי האומר**. לחס הפנים טפחיים ומתלה בלחיו היה סס חמשה טפחיים: **כופל**. צדון הלחם היה כופל טפחיים ומתלה לפי שאורך הלחם היה עשרה טפחים ורוחב השלחן אמה בת כ' טפחים ואורך הלחם מנה צדוהו השלחן נמלא טפחיים ומתלה מכלאן טפחיים ומתלה מכלאן כלפי מעלה שהיה עשוי כמין מיצה פרוצה כדאמרינן בפרק שמי הלחם (ס' **נמלא השלחן מקדש למעלה ט"ו עפחים**. דשש חלות היו צמנעוהו: **על גבי** זו לכל אחת שני טפחים ומתלה היו להו ט"ו טפחים עולה למעלה משלחן ומקדש השלחן את העליון כמחמתו: **לדברי האומר**. דעפחים בלחמה בת ששה טפחים: **נמלא השלחן כו**. ר' יוחנן ע"כ בשאר מילי קאמר כנון קמליס דמקדש להו גורש בשלחן דלי בלחם אלו עד השתא לא ידעמך בשלחן מקדש להו: **אבל מקדש ליפסל**. צטנול יוס ויציאל קדיש ליפסל כאליו קדיש בצויזין עצמן: **מתני'** שנתות היו להין. לא היה סס אלא היה וכו' היו סימנין מסמנות או פגומות: **עד כאן לפר**. חזי ההין: **עד כאן לאיל**. שלישית ההין: **עד כאן לכבש**. רביעית ההין: **אלא מדה יתירה**. יהמה שס להשלים שבע מדות: חביתיה כ"ה צ"ה צריך לה' נ' לוגין שמן לוג ומתלה שחרית ולוג ומתלה צין הערבים כדאמר' צפ' המתכלה (ס' **לח**

מודר ורמיניהו חביתי כהן גדול בן. מהא דקאמר ר"מ ומחוק שבו מודר לחביתי כ"ג לא צעי לאקשוי דסלקא דעמך שפעמים מודר זוה ופעמים זוה: **בבמה** מחאקא אצחאות. פירש בקונטרס שמחלקה לעיסה וא"ל לומר כך דהא אמרינן לקמן (דף

שתי מדות פרק עשירי מנחות

מחוק שבו היה מודר חביתי כ"ג. לפי שיש לו חלק בשני חלאי עשרון ואס היה גדוש כשהיה מטלטלו לחתומו היה מחוקו היה מלאך גבי (א' קרקע: **מוי"ו** דועשרון. נפקא ליה: (ח' מנקודו. שזותו נקוד שעליו אחי למעט דכל נקודה אחי למעוטי: שבו היה מודר חביתי כ"ג. השתא משמע שמודר חצי עשרון צמימו ומציא והיינו דקא פריך מודר: **מחלק**. שהיה מציאו חביתו שלם לעורה

ואח"כ חולאו בחלי העשרון: **ויציעי לך לרננן**. דלדברי הכל צריך חצי עשרון: **מדאמר ר"מ עשרון**. שזו מודר לחביתי כ"ג מחוק חצי עשרון נמי מחוק היה דהא הוא נמי לחביתי כ"ג: **ומדר"מ** (ס' דלמחר שניהם מחוק היו אותו עשרון של כ"ג והחצי עשרון (ב' נמי לרננן נמי (ו' לא לא היה זו אלא עשרון אחד וכו' היה מודר לחביתי כ"ג ה"ג דמחוק היה זה והה דלדברי הכל של כ"ג מחוק היה דהכי פליגי בצרייתא (ו' רבי מאיר ורבנן מחוק שזו היה מודר לחביתי כ"ג ותמנסי אומר' לא היה זו אלא עשרון אחד מחוק: **חביתי כ"ג**. אותן שנים עשר חלות שעושה ששה צנבק וששה צעריב: **במה מחלקן** לחלוט ביד או בכלל. ישער בידו או יתחלק בכלי: (ס' ובי טורטני יבנים. אס י' היה צריך להציא משקולת: **כיון דבקללא כריב**. והשיבו לחמנס צמחקל (ויקרא טו:) **שלחן מסו שיקדש קמליס בגורש** שלו. כנון

שלא היינו קומין של מנחה או (שנא) לצונה בלא צויזין שהיה לו לקדשו בכלי והינחן על השולחן (יא' שבו לחס ולא קידשו בכלי אחר והיינו בגורש שלו שלא היינוו בצויזין אלא למעלה צין לחס ללחם שהכל היה בגורש שלא הינחן בתוך כלי. צין אחר בגורש שלו ושלחמן לא היה לו נמין קיבול כלל למעלה וכל מה שמניחן עליו היו כמו שמונה בגורש כך שפעמי' **דלא** חזי ליה. כנון קומין לצונה (ס' ציוזין: **אינו מקדש**. שאין דרכו לקדש כי אס לחס: **לדברי האומר טפחיים ומתלה קופל**. כדאמרינן בפרק שמי הלחם (לקמן יז.) נותן ארצו של כל לחס שהוא עשרה טפחים כנגד רחבו של שולחן שהוא חמשה טפחים ומלא ארצו של לחס יומר מרחטו של שולחן חמשה טפחים נמלא קופל כל חס ולחם טפחיים ומתלה מכלאן ועטפחיים ומתלה מכלאן נמלא ששה טפחים של טפחיים ומתלה שלם מערכה של ששה לחס גבוה חמש עשרה טפחים נמלא השלחן מקדש חמש עשרה טפחים ומתלה כלומר דקדושו של שלחן היה עולה חמשה עשר טפחים והיה מקדש כל דבר צין לחס צין קמליס בתמש עשרה טפחים ומתלה גורש שלו ואמאי אמרת אינו מקדש: **א"ל**. הא דלמרי' אינו מקדש מחי דלא חזי ליה שיעי ליקרב שאין הקומץ מתקדש עם השני יס לו לקדשו בכלי אחר קודם שיקטיירו אלא מקדש הקמליס ליפסל דקדש ליפסל צלינה (י' ויציאל. עניין אחר מ"ו י"ז אלא מקדש ליפסל שפסולה המנחה הואיל ועשאן שלא מנחלוהו ורבי אין יכול להחזיקן לנשינון: **במתני'** **רבי אליעזר כריב לדוק אומר**. לא היה סס (ב' ס' ד' מדות אלא

הין בגלגל ושנתות סימנין היו זו עד כאן לפר כו' והכי נמי מ' זו שנתות ללוג וחצי לוג: **וכי מה היה הין משמש**. והלא לא הוצרכו לו מעולה אלא פנים אחת היה (א' יג' לו) מימי משה לשמן הממשה דלמיצב שמן זית הין (שמות ו'): **מדה יתירה**. להשלים הין' מדות: **שבו היה מודר שמן לחביתי כסן גדול**. שהיה למעלה ורבי מאיר קחשיב ממעלה למטה: **רש"י** **בת"י**

היה (שנא) למעט ולתקן ואזנא נא] ויהי ממעט (לרננן) מתיבה דעשרון (שלא היה) עשרונים מזומנמין (ושלא) היה סס מדה (שנן שני עשרונים: [מודר]. משמע לכתחילה (יובאן) להציא חצי עשרון חביתו: **מודר"מ** נשמע לר"מ. מחלה מילתא נמדאמר ר' מאיר עשרין דחביתין מחוק אלמא סבירא ליה דמדת חביתין צמחיקא חצי עשרון (נמין) מחוק דהא של חביתין הוא: **מודר"מ** מחוק **לרננן** נמי מחוק. (דחא) אמרי אף חביתין מודדין זו דבאה לא פליגי ר"מ ורבנן אלא צמנין עשרונים: **במה מחלקה**. שמחלקה העיסה לחלות שיהא צאה שז חלות צנבק ושז צין הערבים: **בזי**. בלא מדה: או **בכלי**. שאר מנחות דבאות עשר עשר פשיטא לן דקגי ביד לתקון דלא איכפת לן אס וז גדולה מזו כדמצינן בשלהי אלו מנחות (על ש:] כל המנחות שריצה מנחת חלתן או שמיעט ממתת חלתן כשרות חוץ מלחם הפנים לא הימה העיסה מתחלקת דכל חלה של עשרונים היתה נולשת כל אחת בפני עצמה: **טורטני יבנים**. וכי משקולת מאזניס יבנים צעורה. וקא פריך יבנים מחי איכפת לן: **כיון דבקללא כריב**. והשיבו לחמנס צמחקל (ס' **בגורש** שלו.

השלחן אין לו מוך. אס נתן עליו שני קומי' לצונה בלא צויזין אלא הלחם: **מסו**. שיקדשו כאלו היה סס הצויזין: **דחוי** ליה. לחס חזי לשלחן קמליס לא חזי לשלחן אלא לצויזין: **והא אמר ר' יוחנן**. צפ' שמי הלחם (ו' **לדברי האומר**. לחס הפנים טפחיים ומתלה בלחיו היה סס חמשה טפחים: **כופל**. צדון הלחם היה כופל טפחים ומתלה לפי שאורך הלחם היה עשרה טפחים ורוחב השלחן אמה בת כ' טפחים ואורך הלחם מנה צדוהו השלחן נמלא טפחיים ומתלה מכלאן טפחיים ומתלה מכלאן כלפי מעלה שהיה עשוי כמין מיצה פרוצה כדאמרינן בפרק שמי הלחם (ס' **נמלא השלחן מקדש למעלה ט"ו עפחים**. דשש חלות היו צמנעוהו: **על גבי** זו לכל אחת שני טפחים ומתלה היו להו ט"ו טפחים עולה למעלה משלחן ומקדש השלחן את העליון כמחמתו: **לדברי האומר**. דעפחים בלחמה בת ששה טפחים: **נמלא השלחן כו**. ר' יוחנן ע"כ בשאר מילי קאמר כנון קמליס דמקדש להו גורש בשלחן דלי בלחם אלו עד השתא לא ידעמך בשלחן מקדש להו: **אבל מקדש ליפסל**. צטנול יוס ויציאל קדיש ליפסל כאליו קדיש בצויזין עצמן: **מתני'** שנתות היו להין. לא היה סס אלא היה וכו' היו סימנין מסמנות או פגומות: **עד כאן לפר**. חזי ההין: **עד כאן לאיל**. שלישית ההין: **עד כאן לכבש**. רביעית ההין: **אלא מדה יתירה**. יהמה שס להשלים שבע מדות: חביתיה כ"ה צ"ה צריך לה' נ' לוגין שמן לוג ומתלה שחרית ולוג ומתלה צין הערבים כדאמר' צפ' המתכלה (ס' **לח**

מסורת הש"ס

(א' ונעילת נא: וש"נ.) (ב' לעיל (א' ונעילתן (ד' י.) צ"ב פו: שכתב (ס' צ"ל ותדברי מאיר: צ"ק.) (ו' צ"ל שיהא אלא כו' צ"ק.) (ז' צ"ל ר' מאיר אומר מחוק כו'. צ"ק.) (ח' צ"ל ובי טורטני משקולת ואחרי ד"ה ויכנס אס היה צריך להציא: (ט' צ"ל לצונה. צ"ק.) (כ' צ"ל לוגין משמח בתוס' לעיל ט' ד"ה צ"ל וצמנין וצמח דף ד' ד"ה יציאל. ס' צ"ל י' מדות.) (ז' צ"ל בימי משה. צ"ק.) (ח' ויקרא כו.) (ט' לקמן יז.) (ס' לקמן דז.) (ט' לעיל יז.) (י' גי' ה"ק דפרישות קשה ה' אומיק,

תורה אור השלם

- ↑ ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת הדבששים: במדבר כט ד
- ↑ ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת הדבששים: במדבר כט ד

הגהות הב"ח

(א' רש"י ד"ה מחוק וכו' קרקע הס"ד ואח"כ מ"ה מועשרון מו"ו דועשרין: (ב' ד"ה ומרי"מ וכו' והחצי עשרון לרננן כלי' ומצת נמי נתחק': (א' ד"ה יוס מה וכו' בימי משה:

גליון הש"ס

נב' פשיטא דרבי. עיין לעיל דף ע' פ"ג מוספות ד"ה צריכה:

רבינו גרשום

מחוק שבו מודר לחביתי כ"ג. כדאמר' חוץ משל כ"ג שהיה גורש בחוכה: שלא (ימיוה) (ימודר) מדה של ג' (לפר. שאותו ניקוד שעל ר' בא למעט. (וצין) עשרון ר'ר' מאיר גדור היה או מחוק מדאמר ר"מ עשרון של כ"ג מחוק ומדל' מאיר מחוק זה וזה לרבנן נמי מחוק זה וזה. אותן י"ז חולות עשוישן מחביתי כ"ג במה מחלקן לחלות ביד או בכלי שחוקן בידו או יתחלק בכלי: דאי בכלי וכו' טורטני יבנים. אי"כ היה צריך לחבית משקולת: וכוין דבקללא כריב וחשיבו לחמכב משקל: שלחן חזו שיקדש קמציין. כנון קומין מנחה או של לבונה בלא צויזין בגורש שלו שלא הניחן בתוך שלו בין לבווייו אלא לעברה בגורשו שחזינו הקומין לו לחס לחלח: אינו מקדש. שאין דרכו לקדש אלא הלחם: לדברי האומר טפחיים ומחצה כופל כדאמרינן בפרק שמי הלחם נותן ארצו של לחס שהוא עשרה טפחים כנגד רחבו של שלחן חמשה טפחים ויחסי לוג: **וכי מה היה הין משמש**. והלא לא הוצרכו לו מעולה אלא פנים אחת היה (א' יג' לו) מימי משה לשמן הממשה דלמיצב שמן זית הין (שמות ו'): **מדה יתירה**. להשלים הין' מדות: **שבו היה מודר שמן לחביתי כסן גדול**. שהיה למעלה ורבי מאיר קחשיב ממעלה למטה:

מקדש ט"ו טפחים למעלה כל דבר בין לחס בין קמציין בגורש שלו דהיינו עד ט"ו טפחים ולדברי האומר טפחים כונן היינו רבי מאיר (ובלל): אבל מקדש ליפסל (ובלל): אבל מקדש ליפסל כאלו שחוקן אחר לא חזי שבע מדות אלא הין בלבד ושנתות סימיות היו בו: ורבי יהודה מחשכ כמסעה למעלה ורבי מאיר כמסעה לטה: